

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Avgust Šenoa. †

Telegraf poroča nam iz hrvatske stolice prežalostno vest, da je ondu v svojega trudo-ljubivega življenja najboljšej moškej dobi na veke zatisnil oči Avgust Šenoa, slavni pesnik in pisatelj hrvatski. Nem in tih leži na mrtvaškem odru mož, kateri v svojem delavnem in ljubljenu hrvatskemu narodu posvečenem življenju nij poznal miru in pokoja; zaprta so usta pisatelju, kateri je s čudovito zgovornostjo in divnim jezikom pripovedoval zadnjih dvajset let svojim rojakom prekrasne povesti iz njihove lepe preteklosti in burne sedanjosti, obetajoč jim veselo bodočnost; od lepega moškega telesa ločil se je vzvišen duh, kateri nij poznal sveteljših naloge nego to, razmišljati noč in dan, kako bi se povzdignila in obogatila književnost hrvatska in kako bi si narod hrvatski s književnostjo svojo pridobil po omikanem svetu spoštovanje in slavno ime, kako bi vreden postal stopiti v kolo velikih narodov z dovršeno literaturo. Umrl je po desetmesečnem ljutem boji z neusmiljeno smrtjo sedanje dobe prvi pisatelj hrvatski Avgust Šenoa, kateri je v svojem srcu nosil ves narod hrvatski!

Še mi je živo pred očmi, kakeršnega sem videl pred tremi leti na Bleiweisovem banketu. Bil je izredno visok, lep mož in ta mož imel je tako visoko čelo, tako duhovit obraz, tako krasen sonoren glas! In ko je vstal ta mož, ter

začel govoriti, potihnil je mahoma šum po velikej dvorani Tavčarjevega hotela, kajti besede njegove sezale so nam vsem živo v srce. In kaj je govoril? „Bračo, šta nas djeli? Ništa nego Sotla! A Sotla je voda i voda nigda ne može djeliti, što je spojila bratska krv!“ Kakšno navdušenje!

In ko smo isti dan zvečer sedeli v čitalnici poleg vinske kaplje Jurčič, Šenoa in jaz, molčal sem ves čas in poslušal Jurčiča in njega, kako sta se prijatelja menila o svojih spisih, katere sta nosila spočete, a ne še porojenih v svojem velikem duhu, ter v svojej duši veselil se lepega sadu, katerega sta obilo obetala duhovita moža, vsak svojemu narodu. Takrat pač nijsem mislil, da čez kratka tri leta bodem pisal obema — nekrologe!

Avgust Šenoa nij se brigal za politiko, dási je imel vse duševne kreposti in telesne zmožnosti v tolikej meri za takšen posel, kakor malokateri domoljub hrvatski; a vender bode imelo njegovo pisateljsko delovanje velike politične nasledke, kakeršne mora imeti delovanje vsakega velikega pisatelja.

Mestni senator sedel je po dnevi v svojej zaduhlej pisarni ter pehal si svoje moči občuj z nadležnimi strankami; zvečer je zboroval s svojimi prijatelji, književniki hrvatskimi, po odborih raznih literarnih in umetnostnih podjetij hrvatskih, osobito v odboru „Matice hrvatske“, katerej je bil podpredsednik, načelnik njenega književnega odbora ter duša njenega literarnega delovanja; a po noči snoval je neumorni duh njegov one divne pesni, katere dan denes

navdušujejo ves narod hrvatski; po noči pisalo je njegovo zlato pero one dovršene povesti in romane, katere je narod hrvatski s tako slastjo prebiral, in kateri so nosili slavo hrvatskega imena po vsem širnem svetu slovanskem od Triglava do Urala, od Severnega ledenega morja do južne gorke Adrije.

Temeljito izobražen, o vseh velikih literaturah germanskih in romanskih korenito poučen, več vseh jezikov slovanskih, poznal in upotrebljeval je Avgust Šenoa vse prednosti in koristi, katere daje pisateljska tehnika danes omikanemu pisatelju; a s to dovršeno tehniko združeval je Šenoa živo, ognjevito fantazijo, globok čut, vzvišene misli, briljantno pisavo in vso divno moč prekrasnega jezika hrvatskega, ter ustvaril je tako Hrvatoma svoje „Zlatarovo zlato“, svojega „Diogena“, svojo „Seljačko buno“ in še dolgo vrsto drugih dovršenih romanov in mičnih povestij, o katerih si bode narod hrvatski na vse čase ogreval svoje srce ter netil si sveto ljubezen do prelepe domovine svoje.

In kakor se je godilo Preširnu, kakor se dan denes godi še vsakemu velikemu pisatelju slovanskemu, godilo se bode tudi Šenoi. Slovanski svet in zapadni omikani narodje neslovanski spoznavali bodo tega velikega pripovedovalca hrvatskega še le po njegovej smrti. In z njegovo slavo širilo se bode čestito ime naroda hrvatskega, ki je zmožen roditi take velike pisatelje in to občno priznavanje velikega sina njegovega bode tudi na političnem bojišči, kjer narod hrvatski bije hud boj za svoje

Listek.

Akademija Jurčiču v spomin.

Na Dunaji 7. decembra.

V „Sloveniji“ združeni slovenski vseučiliščniki na Dunaji, velik broj na Dunaji živčih Slovencev in zastopniki društev raznih slovanskih narodnostij praznovali so 6. t. m. na slovesen način spomin prvega slovenskega romanopisca, nepozabljivega Josipa Jurčiča.

Resnično se mora priznati: za svoj narod, za mili naš jezik navdušeni slovenski akademiki izvršili so tokrat svojo zadačo slavno. Ime „Slovenije“, slovensko ime, duševnega velikana Slovencev počestili so, kakor je malokateri pričakoval. Kako se „sveto služi svetej domovini“, kako je „sveto ime slovensko“ večen spomin Jurčičev slavečim slovenskim vseučiliščnikom, pokazalo se je ta večer dejanstveno v najlepšem blesku!

O določenem času prihajali so mnogoštevilno gostje in udje „Slovenije“ v dvorano, kjer je v zlatem okviru visela na steni slika Jurčičeva (delo našega slikarja Ogrina.) Iz-

mej 12 slovenskih državnih poslancev prišli so gg. Klun, Obreza, Pfeifer in dr. Vošnjak; mej gosti opazili smo: gg. prof. Šumana z rodbino, Stritarja, Glaserja, Navratila, dvornega in sodnijskega odvetnika dr. Babnika, zagrebskega odvetnika dr. Kopača, profesorja Kandernala, dr. Firbasa z gospó, dr. Simoniča, dr. Zelenika, nadporočnika Milavca, dalje sekcijškega svetovalca v ministerstvu nauka Vebera, podpredsednika „Slovanske Besede“, ravnatelja Kalandro z rodovino; kasneje prišel je tudi predsednik „slovanskega pevskega društva“ dr. J. Lenoč. Izmej slovanskih društev bila so razen dveh uže imenovanih zastopana: akademicky spolek, Ognisko, Zora, Bukovina, Tatran, Sič, društvo hrvatskih tehnikov, Zaboje in rumunsko društvo „Romania Juna“. V lepem številu bil je tudi zastopan krasen spol, izmej katerega mi je imenovati baroneso Pakeny. Predsednik „Slovenije“ pravnik Janko Babnik pozdravil je izbrano občinstvo s sledečim govorom:

Čestita gospoda!

Kakor se posamezne rodbine radi spominajo svojih umrlih, veselé se, da so toliko svojih podjetij slavno dovršili, žalovaje, da nijso mogli svojega delokroga še bolje razviti ter uživati sad svojih trudov v starosti, tako je tudi lepa navada, ako narod spomin svojih znamenitih umrlih sinov na dostojen način slavi ter s tem svojej dolžnosti zadostuje; kajti ljubezen narodova je vrlih mož najboljša plača.

„Slovenija“, zastopnik majhenega dela slovanskega naroda — slovenskih visokošolcev dunajskih namreč — slavila je vsako leto osovrejš spomin neumrlega Preširna.

„Letos namenjena je le-ta slavnost drugemu zaslužnemu možu, ki nas je zapustil v majniku t. l., rano, da, prerano!

Divnega pripovedovalca, spretnega publicista, značajnega neustrašenega borilca za slovanskega naroda svete pravice smo izgubili, zategadelj smatralo je naše društvo, katerega častni ud je ranjki Jurčič bil, za svojo dolžnost, kolikor nam je mogoče pripomoči tistej krasnej ideji, pod Jurčičevim, prvega romano-

pravice in svojo državno samostanost, dajalo mu obile koristi.

Ako se veliki pisatelji in politični voditelji slovanski, kakor Palacký ali Bleiweis, ulégajo k večnemu počitku, žalost nam obdaje dušo, a vender se tolažimo na njihovem grobu z mislijo, da so storili svojo domovinsko dolžnost ter dosegli nam slabim zemeljskim stvarjem od večnega Boga odmerjeni vrhunec človeškega življenja. A kadar vidimo, da se hladni grob odpira mladim možem, kakeršen je bil naš Jurčič ali danes hrvatski Šenoa, možem, ki so imeli nasnovanih še toliko umotvorov v svojem velikem duhu in ki bi bili narod svoj osrečili še s tolikimi proizvodi zatega svojega peresa: takrat nam tragika človeške usode z vso silo objema našo žalostno dušo, pretresa naše srce in bridke solze nam zaigrajo v oku.

Ves Zagreb je denes zavil v tiho črno žalost in ves narod hrvatski plaka ob rakvi slavnega pisatelja svojega. Instinktivno čuti vsak, kaj je izgubil s pokojnim Šenoom. Vsak vé, da veliki duhovi, kakor je bil Šenoa, ne rajajo se niti vsako stoletje, niti vsakemu narodu. In žalost dela še občutnejšo vsakemu to, ker si je Šenoa sam s svojim neumornim popočetnim delom in pisanjem v prsi vsadil kal neozdravne bolezni ter moral uleči se k večnemu počitku v svoje moške dobe najplodovitejših letih, izpolnivši jedva 43. leto.

A tudi mi Slovenci bratovsko sožalujemo z bratovskim narodom in vemo dobro, kaj je bil Šenoa tudi nam. Ljubil je naš narod iz vsega srca in v svojih neumrjočih povestih postavil je dva častna spomenika tudi dvema odličnim nesrečnim Slovencema: prof. Mahnič in — Preširnu. Prvemu v svojej krasnej povesti „Prijan Lovro“, drugemu v „Karanfilu s pesnikovega groba“.

In ko bode danes popoldne narod hrvatski z globoko žalostjo v srcu in bridkimi solzami v očeh na skupnem groblji v Zagrebu materi zemlji izročal v naročaj umrjoče telo svojega neumrjočega sina, udeleževal se bode tudi narod slovenski z bratovskim sožaljenjem te svečanosti ter velikemu pisatelju hrvatskemu klical v hladni grob: Večna čast bodi tvojemu slavnemu imenu!

Fr. Levec.

Nekoliko premišljevanja o dunajskem požaru.

Nečemo ponavljati posameznosti strašne dogodbe, katera je prešinila vsako le količkaj čuteče srce! Tudi nijsmo hoteli takoj pri početku izreči svojega očitjanja, ampak počakali smo, da sta se čut in srce pomirila. Zdaj pa vzdihnemo: Bog je hotel, da se je strašna nesreča na Dunaji pripetila in v poslopji, katero se je sezidalo „zur Zeit der höchsten Fructifizierung“, in Bog je obvaroval nas Slované in v prvej vrsti Čehé, da nas nij zadela mestu Dunajčanov ta silovita nesreča! Kdo se ne spomina dunajskih listov, kako strupeno so pisali o praškem požaru! Kako so Čehom očitali vsak krajcar, ki je padel iz nemške roke! In če bi se bila ta nova nesreča v Pragi zgodila, ne bilo bi se čakalo in povpraševalo: kdo je kriv? in kdo da je bil malomaren? Temveč cela židovska žurnalistika planila bi bila čez nas. Na primeru dunajski „Tagblatt“ z uvodnim člankom pod naslovom: „Wo ist der Galgen?“ Dunajska „Neue freie Presse“ bi pa bila začela morda tako-le: „Wir waren schon öfters daran, zu sagen, dass man in Städten von überwiegend slavischer Bevölkerung keine Kunstinstitute, Theater u. d. g. gestatten sollte, denn...“ Tako pa, ker se je to na Dunaji zgodilo, tam, kjer je vse nemško, se nič ne vé in ne ugiblje: kdo da je zakrivil srce in dušo pretresujočo nezgodo! Niti jeden teh časnikov, ki sicer slišijo travo rasti, nij omenil, da bi se v zadnjem vasi bilo pokazalo več razuma in zavednosti v takem slučaju, kakor tam na Dunaji, kjer nobeden nij vedel kaj storiti in kjer se je tako brezglavno ravnalo, kakor da bi se bilo hotelo, da se nikdo ne reši!

Zdaj, ko uže ves svet s prstom kaže na posebno prebrisanost tistih, ki so gledališče sezidali, in tistih, ki so ga v rokah imeli, zdaj nij mogoče več molčati! Hajdi! zdaj pa vpijmo najhuje in pokažimo svetu, da smo mi za to, da bomo vse na dan spravili! In čemu bi dosti govorili, saj ga uže imamo, ki je vse to zakrivil! Sam se je udal, ko je na našo interpelacijo odgovoril! Grof Taaffe je vsega kriv in Plennerjev organ uže javno piše: „Wo blieb Graf Taaffe?“ Grof

Taaffe je kriv, da so vsi z odra pobegnili, da nij nikdo vodotoka odprl, da se železna kurtina nij porabila, da se je plin ugasnil, da olj-nate svetilnice nijso gorele in da je še le čez jedno uro posebno prebrisana duša uganila, da je gledališče polno ljudstva!

Pač moramo obžalovati, da strankarstvo še celo na velikanskej mrtvaškej groblji poganja strupene svoje vršiče! A ker se je diskusija o tej stvari po dunajskih židovskih listih najprej pričela, dovoljeno nam mora biti, da tudi mi svoje misli povemo o tej zadevi. Če so se v središču naše olike, v prenemškem našem prestolnem mestu odkrile pri plapolajočih plamenih silne rane na upravi take komune, katera se je po židovskih časopisih uže tolikokrat kot „svetovna“ razglašala, potem je to pač tužen dokaz o isteji nemškej zmožnosti do administracije in urejanja javnih razmer. Nemški poslanci pa bi mnogo koristneje delovali, če bi socialnim razmeram mej nemštvom žrtvovali nekoliko več svoje pozoraosti in če bi ne dražili javnega mnenja vedno in povsodi proti Slovanom in zdaneji vladi. Kjer ste na krmilu, tam ste filistri, a to razvidite še le tedaj, kadar ste s svojo malomarnostjo in lenobo pokončali toliko življenja, kolikor ga uniči uže precej mogočna bitka! Pogorišče na ringu je grozen spomenik o vestnej, pridnej in previdnej nemškej administraciji, ki jo zdaj z vso silo hočejo zopet v državo privleči! Bog nas varuj pred takimi rešeniki!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. decembra.

Včeraj nadaljevala se je v **državnem zboru** debata o brambenej noveli. Določbe te predloge so se sprejele tako, kakor jih je predlagala vlada. Določbi, da naj bi se izvenredno še četrti razred, če bi prvi trije razredi ne dali dosta mož za vojno, uporabil, so precej časa nasprotovali gališki poslanci, a včeraj izjavil je Groholski v imenu Poljakov, da bodo tudi oni za vladni predlog glasovali, ker vlada tako želi. Iz tega se vidi, kako desnica vedno podpira vlado.

„Tribüne“ pripoveda, da se iz **Dalmacije** o tamošnjih nemirih ne smejo pošiljati telegrafična poročila, a ona poročila iz privatnega pisma, da so vsi pomirjivi koraki fml.

pisca imenom napraviti ustanovo v podporo slovenskemu slovstvu.“

Z obilnim svojim pribodom skazali ste Vi, slavna gospoda manom velikega moža, kakor tudi našemu društvu veliko čast, za katero se Vam iskreno zahvaljujem.

Vas vse, slavna gospoda, pozdravljam, prečastite gospé in gospode in Vas mili moji tovariši, slovanski dijaki, s prirčnim „dobro došli!“

Pevci „Slovenije“ zapeli so potem „Slavospev Jurčiču“, pesen g. profesorja Antona Turkuša, skladba uda „Slovenije“, pravnika Stanka Pirnata. Pesen se glasi:

„Josip mili, dragi! Slave zvesti sin!
O prerano že te več mej nami ni!
Srce tvoje narod naš nad vse ljubeče,
In za narod vselej z narodom čuteče,
Pravo naše srce v zemlji že trohni,
Jad in tujca srd ga zdaj več ne boli:
Umotvoren duh pa, ki na veke traja,
Redka ljubav doma in čistost značaja
Če v izgled nam biti — tja do konca dni,
In ne jekla moč, vihar ti ne zdrobi
Častnih del spominka — večni tvoj so čin!

Lep, a težak zbor peli so pevci pod vod-

stvom g. skladatelja samega z navdušenostjo tudi precizno. Obilna pohvala občinstva pričala je, da je pesen segla do srca.

Zdaj stopi na oder prečastiti gospod dr. Josip Vošnjak, državni poslanec in častni član „Slovenije“. Takoj pri nastopu bil je pozdravljen živahnimi živioklici in burnim ploskom.

Nij mi mogoče opisati govora slavnega moža, ki nam je slikal v živih besedah življenje Jurčičevo od zibeli do groba, njegovo delovanje na literarnem in političnem polji, njegovo veselje in trpljenje, njegovo marljivost, ukaželjnost, neupogljivo junaštvo v borbi za slovenski narod, njega neizrekljivo ljubezen do milega nam materinega jezika!

Kako so se topila srca, ko je govornik na konci govora priporočal blazega ranjcega na vredno posnemanje slovenskej učečej se mladini posebno slovenskim vseučiliščnikom!

Ko je vzkliknil:

„Tvrđ bodi, neizprôsen, mož jeklen,
Kadar brani ti je čest in pravde
Narôdu in jeziku svojemu!“ —

zaorili so dolgotrajni slava in živioklici ter burno ploskanje!

Johoda-Krtinskyjev zbor: Po noči, (besede S. Jenkove), pel se je dobro. Modroslovec g. M. Murko deklamoval je Boris Miranovo pesen: „Jurčiču v spomin“ — v občno pohvalo. Priznati se mora, da na Dunaji uže dolgo, dolgo let nijsmo slišali tako spretnega deklamovalca — ker on je govoril počasi, razločno, ognjevito in primernim naglaševanjem; ta točka napravila je neizbrisljiv, mogočen utis.

Navzočnemu pesniku pak je vse občinstvo priredilo izbornu ovacijo. Ko je namreč deklamovalec krasno pesen končal, vzdignil se je vihar, tako velikansko je bilo ploskanje, tako burni živio klici z imenom Stritarjevim, da se je dvorana tresla. To izraževanje ljubezni in navdušenosti ter iskrene pohvale našemu pesniku trajalo je več minnt ter postajalo čim dalje tem viharnejše. Ko je pesnik sedeč pri častnej mizi mej gg. državnimi poslanci pri neopisljivej ovaciji vstal ter se zahvalil, podvojil se je vihar — vse bilo je v neopisljivem razvnetji. Slaven naš pesnik Josip Stritar dal je prosilcu v imenu uredništva „Ljubljanskega Zvona“ privoljenje, da se

Jovanovića bili brezuspešni, in da so se celo v letu 1869 mirni Ubljanci uprli. V hrvatskem „Pozoru“ pa beremo to poročilo: „Sve vesti, koje su poslednjih dana stigle iz Boke Kotorske suglasno javljaju, da u Krivošijah vlada podpun mir. Nadati se je dakle, ako vladini organi budu i odsele postupali oprezno te ako kakvim prenatgjenjem i nestrpljivošću nepoćine pogriešaka, da će sve mirno i svršiti. Nu to upravo kao da nije po volji ustavovjercem i nekojim magjarskim krugovom. Oni, kako sasma sgodno primjećuje „Naša Sloga“, tako željno pušu u tu vatru, kao da bi u njoj imali izgoriti svi oni, koji neodobravaju njihove sebićne politike, toli u Dalmaciji koli u svoj ostaloj državi. Vidi se to najbolje iz lažnih vesti o stanju tamošnjih stvari, oćevidno s namjerom, da uzrujajo javno mnenje i potisnu vladu na energićno postupanje. Tako je „Pest. Lloyd“ neki dan javio oćitu laž iz Boke, da se je vojska sukobila su Krivošijanci, i da su neki vojnici, koji su upali u njihove ruke bili ranjeni i grozno osakaćeni, a u svem tom neima ni trunka istine. jer do danas nije puška pukla u Krivošijah.“ Kaj je pać pravo?

Vnanje države.

Ruski listi pripovedujejo, da je razburjenost proti judom se zopet jela osobito na jugu cesarstva v Odesi vzbujati.

Knez Bismark izrazil se je jako nepovoljno o rumunskem prestolnem govoru glede dunavskega vprašanja.

Turćija se ne more potolaćiti o upejlavi avstrijskega brambenega zakona v Bosni in Hercegovini. Listi ostro zabavljajo o tem ćinu na Avstrijo in, ćudo, v zadregi apelirajo na Anglijo in Rusijo.

Domaće stvari.

— (Pogreb Valentina Pleiweisa.)

Vćeraj popoldne ob 4. uri prencslo se je s tukajšnjega kolodvora južne železnice z Dunaja pripeljano truplo Valentina Pleiweisa na pokopališće sv. Krištofa, kjer se je pokopalo v družinsko rakev. Spreveda tega so se poleg sorodnikov in obilice drugih pogrebcev udelećili tudi: gospod deželni predsednik A. Winkler, g. podžupan Fortuna, mnogo tukajšnjih trgovcev, zastopniki obrtne zbornice in umrlega večletni prijatelj g. dr. Schiffer. Čitalnićni pevski zbor zapel je umrlemu v slovo ganljivo nagrobnoćo. Umrli zapustil je za revne šolarje v Kranji 5000 gld. Lehka mu zemljica!

— (Avgust Šenoa. †) Vest o smrti tega slavnega pesnika in pisatelja hrvatskega raznesla se je uće v torek popoldne z bliskovo

hitrostjo po vsej Ljubljani in vsak, kdor je poznal pokojnega in njegove izvrstne spise, bratsko soćaluje s Hrvati. Prvo naznanilo o njej poslal je v Ljubljano prof. dr. C. svojemu prijatelju L. Pozneje doćel je telegram „Hrvatske Matice“. G. P. Grasselli, zaćasni predsednik naće Matice, oklicaj je vćeraj zastopnike narodnih drućtev v posvetovanje, kako bi se narod slovenski dostojno udelećil pogreba. Upravljaljoći odbor „Matice hrvatske“ izdal je ta parte:

„Matica Hrvatska dubokom boli javlja prećalostnu viest, da je danas 13. prosinca 1881. njezin podpredsjednik gospodin

August Šenoa,

gradski viećnik i gradjanin slob. kr. i glav-noga grada Zagreba, urednik „Vienca“ i ćlan zemaljskoga kazalištnoga odbora, nakon tećka i dugotrajna bolovanja s ovoga svijeta preminuo, te će se dnć 15. prosinca o 3 sata poslie podne iz svoga stana, me-snićka ulica br. 34. na skupnom groblju sa-hraniti.

U Zagrebu, 13. prosinca 1881.“

Pogreba se bodo udelećili iz Ljubljane: dr. Anton Jeglić, kot zastopnik „Matice Slovenske“; Ivan Hribar, kot zastopnik „dramatićnega drućtva“; dr. Ivan Tavćar, kot zastopnik ćitalnice ljubljanske, „Slovenskega Naroda“ in „Ljubljanskega Zvona“. „Sokol“ pošlje posebno deputacijo, obstojećo iz već gospodov. Ljubljanska drućtva naroćila so v Zagrebu telegrafićno već vencev ter odposlala „Matici hrvatskeć“ već soćalovalnih telegramov.

— (Navod v deželnem gledališći.) Vtorek pregledavala je komisija deželnega odbora prostore tukajšnjega gledališća. Zapovedalo se je baje, da se ima napraviti direk-ten izhod z odra in da imajo po hodih sve-tilnice goreti. Take stvari zanimajo obćinstvo in želeti je, da bi slavni deželni odbor svoje naredbe objavil po listih in sicer po vseh, in ne morda samo po „Laibacher Wochenblattu“!

— († Jos. Mašek.) Z Dunaja se nam piše: Denes se je potrdila žalostna vest, da je prišel ob življenje pri groznem poćaru tudi slovenski dijak Jos. Mašek, pravnik, doma iz Radovljice na Gorenjskem. Bil je jako talentiran, da genijalen v mnogem oziru. Trupla nij moći agnoscirati.

njegovo pesen natisne v „Ljubljanskem Zvonu“. „Sloveniji“ pak je podaril već sto eksemplarjev natisnene pesni, koje donesek namenjen je za Jurćićevo ustanovo. Opozorujem tudi, da se bode ta pesen prodajala v Ljubljani. Na Dunaji dobiva se pri odboru „Slovenije“ (I. Universität).

Vseobćno ģpohvalo žel je poljski umetnik na gosli g. Stanislav Kochanovski. Ko je svoje prvo igranje nehal, primoran je bil v drugić nastopiti. Gospod Stanko Pirnat, mej dunajskimi slovanskimi pevci ćislan baritonist pel je Mendelssohnovega Paulusa, (samospev za bas) vrlo dobro. Prekrasen bil je dvospev gg. Mlćoćha in St. Pirnata: „Na nebu polno zvezdic je“, skladba slavnega ćeskega kompoziterja K. Bendla. F. Grbićev zbor: Dijaška (besede E. Volćićeve) se je tudi dopadal. Najvećjo pohvalo so pevci želi za Kocijanćićev venec narodnih pesni, kjer sta kratke solopartije pela gg. Pirnat in E. Kramar (poslednji pel je noćnega ćuvaja v ribnićskem dijalektu, kar je zbudilo dosti smeha).

Dolg iz jednajstih toćk obstojeć vspored

bil je stoprav o polunoći konćan. Pred svršenjem oficijalnega vsporeda prećital je predsednik „Slovenije“ iz raznih stranić slovenske deće doće brzojave. Posebno mnogo bilo jih je iz Ljubljane. Bili so vsi navdušeno sprejeti.

V zabavnem delu svirala je godba 17. peš-polka baron Kuhnovega, vrstile so se navdušene napitnice, pesni slovenske in slovanske, vse je bilo v rajskem veselji. Predsednik „Slovenije“ napil je v krepkej besedi navzoćnim gospodom državnim poslancem. Pevci zapeli so na to napitnico: „Mila naša domovina“. Čestiti gospod Karel Klun odgovoril je na napitnico v imenu slovenskih državnih poslancev. Slavil je govornik zasluge pisatelja, ćegar spomin se je ta večer slavil, izpodbujal mladeć slovensko, naj posnema vrle kreposti za slovenstvo zasluznega moća — slednjić napil je „Sloveniji“ ter njenemu lepemu delovanju. Živo pohvalo odobravalo je vse obćinstvo navdušen govor. Iz grl pevcev pa zaorila je slovenska marzeljeza: Naprej. Tajnik „Slovenije“ g. Rahnć napil je lepimi besedami navzoćnim

— (Kranjske obrtne zadruge) v nedeljo izvoljeni odbor zbral se je k prvej seji v torek zvećer v pisarni pomoćnega obrt-nega drućtva. Za predsednika je bil izvoljen g. J. N. Horak; za njega namestnika tiskar g. Anton Klein; za zapisnikarja g. M. Kunec, krojaški mojster in za blagajnika g. W. Rudholzer, urar. Sklenilo se je, da ud zadruge zamore postati le isti obrtnik, ki se je svoje obrtnije faktićno tudi izućil in da vsak ud plaća razen vpisnine 1 gld., vsako leto 2 goldinarja.

— (Obćine Št. Vid-Lozice in Poddraga) z drućtvi kmetijska ćitalnica v Poddragi, in „Sloga“ v Št. Vidu, bodo imele na vabilo ćast. gosp. župnika v Št. Vidu, Ivana Tomaćića, v ćetrtek dne 25. t. m. slovesno zadušnico po pokojnem ćastnem obćanu oziroma drućtveniku dr. Janezu Bleiweisu vitezu Trstenićkem.

— (Ćitalnica v Poddragi) bode imela dne 18. decembra popoldne ob 4. uri obćni zbor z naslednjim dnevnim redom. 1. Poroćilo prvosednika. 2. Poroćilo tajnika. 3. Poroćilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Posamezni nasveti in raznosti.

— (Vranska národna ćitalnica) napravi dne 26. decembra 1881 veselico s tombolo. Pri tej priliki bode volitev odbora in pregled dosedanjih dohodkov in stroćkov drućtvenih. — Národnjake daljne in blićuje vabi najuljudneje — odbor.

— (Slovansk koncert na Dunaji). Slovansko pevsko drućtvo na Dunaji priredi 15. t. m. (ćetrtek) v dvorani Bösendorfskeć (I. Herrengasse 6, Palais Lichtenstein) adventno koncertno besedo. Vspored je sledeć: 1. Anton Nedved: Pozdrav, zbor z bariton-solom 2. Mozart W. A.: Ženitev figara, arija št. 6 poje gospica Ana Hradil. 3. Buchta A. A.: Srce tica, osmospev (Srbski). 4. Roskošny J. R.: Opušteny, zbor ćeski. 5. Schuman: a) Des Abends, b) Rakoćijev pohod, na glasovirji igra g. Rosenberg. 6. K. Bendl: Pochod Taboruv, velik ćesk zbor. 7. Marchesi Salvatore: Johanna Walger, poje g. A. Hradil. 8. a) Čajkovski: Andante, za gosli in glasovir priredil g. F. Laub. b) Sarasate: Zapoteado, igra na gosli g. prof. Brodzky. 9. a) Horejšek: Jadna draga, hrvatsk zbor. b) Lawrowski: Wćużyni, malorusk zbor. Vstopnice dobivajo se

damam, drug govornik slovanskim gostom. „Sloveniji“, slovenskemu narodu, vzajemnosti slovanskeć itd. itd. nazdravljali so: predsednik „Bukovine“ Rus Dudikiewicz, podpredsednik „Zore“ Srb Nikolić, predsednik „Tatrana“ Slovak Šimko, predsednik drućtva hrvatskih tehnikov, in predsednik „Zaboja“. V krasnem, jedrnatem govoru napil je predsednik „Slovanskega pevškega drućtva“ dr. Lenoch slovenskemu narodu kot straćniku morja adrijanskega. Poljski publicist g. Wladislav Lech pa je govoril za vzajemnost slovanskih narodov. „Tytko moc współna zdota nas oćalić“, poje neumrljivi poljski pesnik Mickiewicz, te besede klicaj je govornik v srca navzoćnim Slovanom, naj si jih dobro zapomnijo ter v tem smislu delujo za slavno slovansko bodoćnost. Konćal je s staro-poljskim: („Kochajmi sie“ (Ljubimo se).

Stoprv pozno v noći loćili smo se, zahvalni vrlemu odboru „Slovenije“ za izpeljanje Jurćićeve akademije!

v društveni pisarnici pri g. dr. Lenochu, I. Bräunerstrasse 4, in zvečer pri kasi. — Gosp. dr. Benj. Ipavec, slovenski skladatelj, podaril je slovanskemu pevskemu društvu zbor, ki se bode pel pri bodoči zabavi.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) je imelo v sredo, 14. t. m. v gostilni Schmeykalevej (I Canovagasse) svoj zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika, 2. A. A. Kotljarevski, (nekrolog) čita stud. phil. M. Murko. 3. Poročilo o Jurčičevi slavnosti. 4. Predlog odborov glede knjižnice. 5. Slučajnosti.

— (Beiträge zur Literatur der kroatischen Volkspoesie.) Tako se zove lična knjižica, katero je spisal gospod S. Singer. Izšla je v založbi Leop. Hartmanna v Zagrebu, ter je posvečena dr. Jaromiru Hanělu, profesorju na praški univerzi. Dozdaj še nismo imeli časa, prečitati tega delca. Pozneje spregovorimo torej še o njem!

Listnina uredništva. G. A. Jakovljevič na Dunaji. Izkažite nam najprej, da ste naš naročnik, potem bomo še le diskutirali o vašem „nasvetu“.

Tuji:

13. decembra:

Pri **Slonu**: Kraus z Dunaja. — Poche iz Trsta, — Viertel iz Toplice. — pl. Polschak iz Vipave. — Ivanovatz z Dunaja.

Pri **Maliči**: Ziegler, Natansohn, Schüler z Dunaja. — Laurič iz Rakeka.

Tržne cene

v Ljubljani 14. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 16 kr.; — rež 6 gld. 18 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — ajda 4 gld. 71 kr.; — prosó 4 gld. 87 kr.; — koruza 6 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 02 gld. 68 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gld. 96 kr.; mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 72 kr.; špeh poven — gld. 76 kr.; — jajce po 3 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjske meso 50 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 68 kr.; — slame 1 gld. 96 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. — kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 14. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	77 gld. 25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	10
Zlata renta	93	75
1860 drž. posojilo	134	25
Akcije narodne banke	837	—
Kreditne akcije	362	60
London	118	85
Srebro	—	—
Napol.	9	43
C. kr. cekini	5	60
Državne ma. ke	58	15

Naložilne in spekulacijske kupčije

v vseh kombinacijah se po prijazno rešenih in diskretno po originalnih kurzih oskrbe po bančni hiši administracije „Leithe“ (Halma), Dunaj, Schottenring 15. (620—13)

Št. 6839.

(684—3)

Razpis.

V deželni prisilni delavnici v Ljubljani je izpraznjena služba paznika II. razreda z letno plačo 300 gld., 1¹/₂ funta kruha na dan, s službeno obleko in stanovanjem v delavnici.

Prošniki za to službo morajo znati brati in pisati.

Prošnje z dokazi o starosti prosilcev, o njihovem stanu, o neomadeževanem življenju, o trdnem zdravju in krepki postavi in da so slovenskega, nemškega in laškega jezika zmožni, potem s pristavkom, ali so z uradniki ali služabniki prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, naj se izročijo, in sicer, ako je mogoče, osobno

do 24. decembra 1881

opravištvu deželne prisilne delavnice.

Ako se oglašajo prosilci, ki znajo kako rokodelstvo, katero se v prisilni delavnici opravlja, in ako dokažejo tudi druge zahtevane lastnosti, imajo prednost pred vsemi drugimi.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 26. novembra 1881.

V Ameriko!

Potovanje od Antwerpna velja gld. 48 s prav dobro hrano vred. Do Antwerpna gld. 31, torej vkup za jedno osebo gld. 79 a. v. Ta pot je za 535 milj krajša, kakor čez Hamburg ali Bremen. Natančnejša poročila o vožnji daje (679—2)

A. REIF,

speditör, Dunaj, I., Pestalozziggasse 1.

Umrli so v Ljubljani:

9. decembra: Josipina Troha, kuharica, 40 let, Kongresni trg št. 6. — Marija Kastello, gostilničarica, 53 let, Dunajska cesta št. 23, za Metrocarcinoma. 10. decembra: Hubert Tomažič, poštnega uradnika sin, 6 tednov, Kravski nasip št. 24, za drisko.

V deželni bolnici:

9. decembra: Anton Kirn, delavec, 18 let, za oslabiljenjem.

Prihodnje srečkanje dne 2. januarja 1882.

Samo 2 gold.

kot naplačilo in dobi se

prejemni list

za

LJUBLJANSKO
srečko.

Ostali znesek se plača
v 12 obrokih à 2 gold.

Wechslergeschäft der Administration des
WIEN, „MERCUR“ CH. COHN,
Wollzeile 10 u. 13. Wollzeile 10 u. 13.

Glavni dobitek

gold. 30.000 a. v.

Najmanjši dobitek 30 gld.

Vsako leto 3 srečkanja.

Kupec igra uže po vplačtvi prvega obroka à 2 gld. pri vseh dobitkih.

Glavni dobitki ljubljanskih srečk, katerega

prejemni list

je naša menjalnica prodala, izreban je bil dne 2. aprila 1880 s 35.000 gld. in dne 2. januarja 1881 s 30.000 gld. (697—3)

Srečke proti kasi à 24 gld.

Bergerjevo medicinično mjilo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnj., rabi se v največ evropskih državah s sijajnim vspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo mjilo iz smole** ima 40% koncent. **smole iz lesa** ter se stvarno od vsega drugega mjila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteve naj se odločno **Bergerjevo mjilo iz smole**, na se pazi na znano varstveno marko.

Kot milejšje mjno od smole za odstranjenje vseh

nečistosti na polti

zoper izpuščaje na glavi in koži otrok in kot neprešno kosmetično **mjilo za umivanje in kopanje pri vsakdanji rabi** služi

Bergerjevo glicerín-mjilo od smole,

imejoče 35 % glicerina ter fino diši.

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima **lekar G. HELL v OPAVI.**

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarnih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. **V Kočevju** J. Braune, **V Krškem** J. Bomeker, **V Idriji** J. Warte, **V Kranju** K. Šavnik, **V Litiji** Jos. Beneš, **V Novem mestu** D. Rizzoli, **V Radovljici** A. Roblek, **V Vipavi** A. Konečny. (22—23)

Za

božična in novoletna darila

priporoča se

(694—2)

fotografični atelier

R. KRACH,

v Pavšinovej hiši, v Gledaliških ulicah št. 6.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliči,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z raven steklenim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo (335—12)

ekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Proti napenjanju, želodčni kislini, hemoroidom, telesnem zabasanju, jetrne in žolčne bolezni, nečistej krvi, krvnem natoku, proti glavi in prsim.

Po specialnem zdravniškem predpisu narejeno.

Glavni deli:

Ekstrakti iz švicarskih medicinskih zelišč.

se dobijo le v kositrenih dozah, s 50 kugljicami a m. l. — in v manjših dozah po 15 kugljic à 30 pf. Vsaka škatljica pravih švicarskih kuglic mora imeti gornji etiket, beli švicarski križ na rdečem dnu predstavljajoč in podpis izdelovalca.

(358—4)

Koristneje in ceneje kakor vse kisle vode.

Lehno topeče.

Rablivo za bolnike vsake starosti.

Absolutno neškodljivo.

Prospekti, ki mej drugim obsejajo tudi mnoge sodbe iz strokovnjaških krogov o vplivu in neškodljivosti, se dobijo v doli naznanjenih lekarnah zastoj. Izrečno naj se zahtevajo lekarnarja **Rihard Brandt-a švicarske kugljice**, ki

V Ljubljani: lekarnar Mayr.